

İSTİKLAL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbin afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Mehmet Akif ERSOY

İÇİNDEKİLER

KONU 1 - Sözcükte Anlam	04-12
KONU 2 - Sözcükler Arası Anlam İlişkileri	13-24
KONU 3 - Cümlede Anlam.....	25-44
KONU 4 - Deyimler ve Atasözleri.....	45-56
KONU 5 - İsim Çekim Ekleri.....	57-66
KONU 6 - Sözcükte Yapı	67-74
KONU 7 - İsim (Ad).....	75-90
KONU 8 - Sıfat (Ön Ad)	91-102
KONU 9 - Zamir (Adıl)	103-112
KONU 10 - Geçiş ve Bağlantı İfadeleri	113-118
KONU 11 - Edat, Bağlaç, Ünlem	119-128
KONU 12 - Metinde Anlam.....	129-178
KONU 13 - Sözel Mantık ve Muhakeme	179-194
KONU 14 - Yazım Kuralları.....	195-224
KONU 15 - Noktalama İşaretleri	225-252
KONU 16 - Söz Sanatları	253-260
KONU 17 - Metin Türleri ve Şiir Bilgisi	261-272
KONU 18 - Görsel, Grafik, Tablo ve Kroki Okuma.....	273-300
Cevap Anahtarı.....	304

Sevgili Öğrenciler,

Kitabımızı hazırlarken **"İyi bir kaynak kitapta neler olmalı?"** sorusunu sorarak işe başladık. Bu soruyu yılların tecrübesiyle cevaplandırdık. Elinizde tuttuğunuz Türkçe Defterim adlı eser, işte tam da bu sorunun cevabıdır.

Bir **"öğretmen hassasiyetiyle"** hazırlanmış eserimizde güncel, kaliteli, odak noktaya hedeflenmiş, teknolojiye ve yeni nesle ayak uydurabilen cümleler bulacaksınız.

Bir dersi anlamamız ve kavramamız için size neler gerekir?

1. Konu anlatımı
2. Konu etkinliği
3. Konu testi

İşte sizlere **üçü bir arada** bir eser sunuyoruz.

Önce konu anlatımlarıyla konuyu öğrenecek, kısa notlarla konudaki dikkat edilecek noktaları hatırlayacaksınız. Daha sonra, öğrendiklerinizi kısa bellekten uzun belleğe aktarmak için pekiştirme etkinlikleri yapacaksınız. En sonunda da ne kadar öğrendiğinizi testlerle ölçeceksiniz.

Türkçe dersinin hedefleri; okuyabilen, eleştiren, yorumlayan, okuduğunu anlayan, anladığını çözümlen bireyler yetiştirmektir. Bu hedeflere, bu kaynakla çok daha kolay ulaşacaksınız.

Bu çalışmamız, yüz yüze ve canlı derslerinizde elinizden düşürmeyeceğiniz **"olmazsa olmaz"** bir kaynak olacaktır.

Hepinize başarılar dileriz.

Mustafa AYGÜN
(Eğitimci - Yazar)

KİTAPIMIZDA NELER VAR?

METİNDE ANLAM **konu 12**

Okuduğunuz metinlerde üzerinde durulan "bilgi, sorun veya durum" metnin konusunu oluşturur.

Bir metnin konusunu anlayabilmemiz için metnin tamamını okumamız gerekir.

Notlarım

1 Metinde Konu **11 Metinde Yapı**
2 Metinde Başlık **a. Metnin Bölümleri**
3 Metinde Anahtar Sözcük **b. Metnin Oluşturma**
4 Metinde Ana Fikir **c. Metnin Tamamlama**
5 Şiirde Ana Duygu **d. Metnin Bölme**
6 Metinde Soru-Cevap **e. Metne Cümle Ekleme**
7 Metinde Duyular **f. Metinde Akışı Bozan Cümle**
8 Metinde Dil ve Anlatım **g. Metinde Anlatıcı Türleri**
9 Metinde Karşılaştırma **h. Metinde Hikâye Unsurları**
10 Metinde Karakter **i. Metinde Duygular**

1. Metinde Konu
 • Yazarın üzerinde durduğu olay, durum ya da düşünce metnin konusunu oluşturur. Şiir için de aynı durum söz konusudur.

Metinde konunun temel özellikleri şunlardır:
 • Metnin tamamını kapsar.
 • Metinde üzerinde durulan olay, durum ya da kavramdır.

Metnin konusuyla ilgili başlıca soru kalıpları şu şekildedir:
 • Yazar bu metinde neyden bahsediyor?
 • Yazar bu metinde ne anlatıyor?
 • Yazar bu metinden neyden yakınıyor?
 • Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?
 • Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?
 • Bu metinde ele alınan konu aşağıdakilerden hangisidir?

ÖRNEK
 • Geçmişte yapılan bir araştırmada bir fil sürüsü incelenmiş. Bu sürünün içinde yaralı bir fil varmış. Bu fil, arkadaşları kadar hızlı yürüyemiyormuş ama arkadaşları onu geride bırakmamış. Yalnız kalmasına izin vermemişler ve hep onun hızında yürümüşler.
 Metnin Konusu: Fillerde arkadaşlık

Türkiye CO2 Sınavı! **CARI** **6. SINIF TÜRKÇE DEFTERİM 131**

- Konunun kazanımına ait başlıklar "Kavram Haritaları" ile verilmiştir.
- Detaylı "Konu Anlatımı"na yer verilmiştir.
- Konu anlatım bölümü "Bil Bakalım!" ve "Notlarım" ile zenginleştirilmiştir.

METİNDE ANLAM **konu 12**

ETKİNLİK-1

Aşağıdaki metinlerin konusunu doğru verildiği kutucuğu bularak işaretleyiniz.

1 Müzik terapi II. Dünya Savaşı sırasında, yaralı askerlerin kaldiği hastanelerde müzikli uygulamaların kullanımı ile başlamıştır. Müziğin hastaların iyileşme sürecindeki etkileri fark edilince eğitimli müzik tedavi uzmanlarının gerekliliği doğmuştur. Bu sayede müzik terapi denilen sistematik bir disiplin alana ortaya çıkmıştır.

Müzik terapinin nasıl başladığı Müzik terapinin ne olduğu

2 Acil tedavi, bu konuda ehliyetli kişilerce sağlık merkezlerinde gerekli tıbbi donanım ve ilaçlarla yapılan müdahalelerdir. İlk yardım ise bu konuda eğitim almış herkesin olayın olduğu yerde bulabildiği malzemeleri kullanarak yaptığı hayat kurtarıcı müdahaledir.

Acil tedavi ve ilk yardım arasındaki fark Hayat kurtarıcı müdahaleler

3 Dünya genelinde her yıl binlerce insan doğal afetler nedeniyle can ve mal kaybına uğramaktadır. Afet yönetiminin başlıca amacı ve görevi afetlerde can ve mal kayıplarını azaltmak, halkı gerek doğal gerekse teknolojik ve insan kaynaklı afetlerden korumaktır.

Afet yönetiminin amacı Doğal afetlerin sonuçları

4 İlk kez 19. yüzyılda Avrupa'da Alp Dağlarında yapılmaya başlanan dağcılık sporu; farklı zorluklardaki dağlara, farklı tırmanış teknikleri uygulanarak yazın ve kışın yapılan bir spor dalıdır. Dağcılık, Alplerde başladığı için Alpinizm olarak da anılmaktadır.

Dağcılığın tarihçesi Dağcılığın ne olduğu

132 6. SINIF TÜRKÇE DEFTERİM CARI Türkiye CO2 Sınavı!

Konu, kazanıma uygun "Etkinlikler"le pekiştirilmiştir.

METİNDE ANLAM **TEST 12**

1 Kurtuluş Savaşı'nın ardından Atatürk, Mimar Sinan'ın, Barbaros'un, Fatih Sultan Mehmet'in heykellerinin yaptırılmasını istemiştir. Ancak, bu istiağına büyük adımların sanatı eserleriyle ebediyle yaşayacağına olan inancını ifade etmiştir. Daha sonra sanatçı yetişirilmesi için adımlar atılmış. Güzel Sanatlar Akademisi yeni binaya kavuşturulmuş; yetenekli gençler resim, heykelt ve müzik öğrenimi için Avrupa'ya gönderilmiştir. 1937 yılında Atatürk'ün emriyle Resim ve Heykelt Müzesi açılmıştır.

Bu metnin başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Sanat Alanındaki Gelişmeler
 B) Türkiye'de Heykeltçilik
 C) Atatürk ve Sanat
 D) Sanatın Önemi

2 Bilim, insanlığın kendini ve çevresini tanıma isteğinden doğmuştur. Gökyüzünün derin maviliklerinden süzülüp gelen yakıcı ışıklar, gecelemin gömülü beyazlığındaki Ay'ın parlaklığı, cakan şimşekler, engin denizler ilk insanları hayranlıkla karşılayan bir bilim dünyasını oluşturmuşlardır. Bilimin amacı gerçeği bulmaktır. Olayların nedenini, faydası ve zararını, sonuçlarını öğrenme içgüdüdür ki ilk çağlardan bu yana insan zekâlarını sürekli bir araştırma ve incelemeyle yönetmiştir. Bu araştırmalar uygarlığın gelişmesinde büyük rol oynamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin anahtar sözcüklerinden biri olamaz?

A) Gerçek B) Bilim
 C) Zekâ D) Gökyüzü

3 Gelişen teknoloji ile birlikte fotoğraf sanatında da hızlı bir ilerleme kaydedildi. Teknolojinin fotoğraf makineleri üzerindeki etkisi bu sanatı daha farklı boyutlara taşıdı. Birçok insan fotoğrafçılığın gelişimiyle resim sanatının geri planda kalacağı ve zamanla değerini yitireceğini düşünmeye başladı bile. Nasil bir değişim göstereceğini etabte ilerleyen zamanlarda göreceğiz.

Başılıca aşağıdaki cümlelerden hangisi getirtilse yazarın bu düşünceye katılmadığı anlamı çıkarılabilir?

A) Teknolojik gelişmelere tepki vermeden, gelişime ayak uydurmayan her alan unutulmaya mahkûmdur.
 B) Birbirinden çok farklı temelle sahip olan bu sanat dallarının birinin gelişiminin diğerini yok edeceğine düşünmek okuyucu yanlıdır.
 C) Bazı sanat dallarının ilmini doldurup bilhissiz tozlu raflarında yerini aldığını düşünürsek bu olasılığın da gerçekleşmesi mümkündür.
 D) Sanatçılar bunun olmayacağına söylediler de her şeyin değişip geliştiği bu çağda her ihtimal göz önünde bulundurulmalıdır.

4 Köpken kişiye değişiklik gösterse de hepimiz odaklanma becerisine sahibiz. (ii) Kiminiz uzun süre odaklanamaz bir biçimde çalışabilirken kiminiz çok daha kısa bir süre odaklanmayı sürdürür. (iii) Dikkatinizi kaybettikten sonra, dikkatinizi yeniden odaklanmaya çalışabilirsiniz. (iv) Psikoloji biliminin gelişmesi ile birlikte odaklanma üzerine yapılan araştırmalar sayesinde da büyük bir artış oldu. (v) Sözün de böyle hissettirdiğiniz zamanlar olabilir mesela aklınız durtup dururken önceki gün evde yapılan kurabiyelerden kalıp kalmadığına ya da hafta sonu yapacağınız piknikte oynayacağınız oyunlara takiliverir.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV

5 Çocukların yaptığı resimler eşsiz birer sanat eseridir. İspanyol bir tasamacı, çocukların kâğıt üzerine yaptığı resimleri üç boyutlu yazıcılar sayesinde küçük birer heykelt dönüştürüyor. Tasarımcı önce resimleri bilgisayara yükliyor. Sonra bilgisayarda bu resimlerin üç boyutlu modellerini oluşturuyor. Ardından da üç boyutlu yazıcı aracılığıyla bu modellerin küçük boyutlardaki heykellerini üretiyor. Ancak kullanılan malzemeden dolayı ortaya çıkan heykeltler hayli kırılgan oluyor.

Bu metne getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilgisayarın Faydaları
 B) Kâğıttan Heykelt
 C) Resim Sanatı
 D) Kırılgan Eserler

6 Zamanın birinde bir tarlada yabancı bir ot bitmiş. Tarla sahipleri yabancı otu yok etmek için boyuna biçmişler. Bu yüzden ot çoğaldıkça çoğalmış. Günün birinde iyi kâşif, bilgin bir çiftlik sahibi bu tarlanın sahiplerini ziyaret etmiş. Onlara bu yabancı otu biçmemelerini, otun bu yüzden çoğaldığını, onu kökünden sökmek gerektiğini söylemiş.

Bu metnin anlam bütünlüğü göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanamaz?

A) Fakat tarla sahipleri bu iyi kâşif adamı değil diğer köylüleri dinlemeyi tercih etmiş.
 B) Bilge kişinin önerisini dinlemeden görsektekiler de tartıştılar bir çare bulmuşlar.
 C) Yabancı otları çoğaltmak bu köyde bir gelenek haline gelmiş.
 D) Tarla sahipleri adamın bu sözlerinin doğru olup olmadığını araştırmaya karar vermişler.

7 Köyün içinde güzelliği dört yana ulaşmış pençecik bir kız yaşamış.

8 Gelin görün ki kızmız isteyenlerin hiçbirine otumla yanıt vermez. Böylelikle günler, aylar, yıllar göüp gidermiş.

9 Evvel zaman içinde kalbur saman için deyken Safranbulu'nun yakınlarında bulunan bir köy varmış.

10 Bu kız büyüyüp de gelinlik çağına gelince ününü duyular ülkenin dört bir yanından onu istemeye gelmişler.

Numaralanmış cümlelerle anlamı bir metin oluşturulmak istense doğru sıralama nasıl olur?

A) I - IV - II - III B) I - II - III - IV
 C) III - I - IV - II D) III - I - II - IV

133 6. SINIF TÜRKÇE DEFTERİM CARI Türkiye CO2 Sınavı!

Öğrenme düzeyini ölçmek için kazanıma uygun "Konu Testleri"ne yer verilmiştir.

METİNDE ANLAM **TEST 13**

1 Ayşe bu kitabı alırken boş zamanlarında okumak diye düşünmüşü fakat okumaya başlınca içinde oyle bir ferahlık hissetti ki onu elinden bırakamadı ve her gün okumaya başladı.

2 Bir gece yine kendini okumaya kaptırmış ki kitabın sayfaları arasında soluk renkle yazılmış kâğıtlar bir cümle dikkatini çekti.

3 Kimi zamanlar kendiri oyle kaptırmış ki lambada gaz bitmiş hâlde kitabı elinden bırakamıyordu.

4 Cümlede "Bana gelen ve sözlerini dinleyen ve yapan arzu ettiği yere doğru yükselcektir" yazıyordu.

5 Ayşe hem heyecanlı hem tedirgin içinde kitabın diğer sayfalarında da buna benzer yazılar olup olmadığını araştırmaya koyuldu. Gece neredeyse sabaha varacaktı ama kız hâlâ bir iz, bir işaret arıyordu.

6 Her cümlesi farklı bir renkle gösterilen bu metin ikiye bölünmek istense hangi renkle gösterilen cümle ikinci metnin ilk cümlesi olur?

A) Mavi B) Sarı
 C) Turkuaz D) Yeşil

7 Çocuğların yaptığı resimler eşsiz birer sanat eseridir. İspanyol bir tasamacı, çocukların kâğıt üzerine yaptığı resimleri üç boyutlu yazıcılar sayesinde küçük birer heykelt dönüştürüyor. Tasarımcı önce resimleri bilgisayara yüküyor. Sonra bilgisayarda bu resimlerin üç boyutlu modellerini oluşturuyor. Ardından da üç boyutlu yazıcı aracılığıyla bu modellerin küçük boyutlardaki heykellerini üretiyor. Ancak kullanılan malzemeden dolayı ortaya çıkan heykeltler hayli kırılgan oluyor.

8 Zamanın birinde bir tarlada yabancı bir ot bitmiş. Tarla sahipleri yabancı otu yok etmek için boyuna biçmişler. Bu yüzden ot çoğaldıkça çoğalmış. Günün birinde iyi kâşif, bilgin bir çiftlik sahibi bu tarlanın sahiplerini ziyaret etmiş. Onlara bu yabancı otu biçmemelerini, otun bu yüzden çoğaldığını, onu kökünden sökmek gerektiğini söylemiş.

9 Köyün içinde güzelliği dört yana ulaşmış pençecik bir kız yaşamış.

10 Gelin görün ki kızmız isteyenlerin hiçbirine otumla yanıt vermez. Böylelikle günler, aylar, yıllar göüp gidermiş.

11 Evvel zaman içinde kalbur saman için deyken Safranbulu'nun yakınlarında bulunan bir köy varmış.

12 Bu kız büyüyüp de gelinlik çağına gelince ününü duyular ülkenin dört bir yanından onu istemeye gelmişler.

Numaralanmış cümlelerle anlamı bir metin oluşturulmak istense doğru sıralama nasıl olur?

A) I - IV - II - III B) I - II - III - IV
 C) III - I - IV - II D) III - I - II - IV

134 6. SINIF TÜRKÇE DEFTERİM CARI Türkiye CO2 Sınavı!

Öğrenme düzeyini ölçmek için kazanıma uygun "Konu Testleri"ne yer verilmiştir.